СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАПОВЕД ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА МЕТОДИКАТА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА ЗАПОЧВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА САМОСТОЯТЕЛНА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ, СЪГЛАСНО ЧЛ. 46 ОТ ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Илиян Сл.** Получено на 31 октомври 2023 г. 15:39:03 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**Относно т .2, от ал. 2, от чл. 10 от тази Методика ...** В настоящата Методика за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност, утвърдената със Заповед № 0023-2514/11.06.2019 г. на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания има Регламенти противоречащи на конституционните права на гражданите на република България, с които реално се отнемат техните Конституционни права по „чл. 44. (1) Гражданите могат свободно да се сдружават.“, „Чл. 19. (2) Законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя. (4) Законът създава условия за кооперране и други форми на сдружаване на гражданите и юридическите лица за постигане на стопански и социален напредък.“, „Чл. 12. (1) Сдруженията на гражданите служат за задоволяване и защита на техните интереси.“ и „Чл. 6. (1) Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права.“. В едно с ограничаването им да участват в кандидатстването по този проект, в предвид на т .2, от ал. 2, от чл. 10 от тази Методика, фиксирана и в декларацията от приложение 7. - Фиксирана като Образец! Или: „2. Като лице с трайни увреждания не участвам като съдружник в други търговски дружества.“ Реално това е Противозаконна и Противоконституционна принуда за неучастие! И Отнемането на конституционното право на съответното лице да участва по тази програма, която реално е създадена точно за този тип лица, принудени да живеят с техните придобити или вродени увреждания. Което може да се отнесе и към други регламенти от Конституцията на Република България.	Не се приема.	Предложението не е пряко относимо към проекта на Заповед. На основание чл. 46 от Закона за хората с увреждания и във връзка с чл. 36, ал. 1 от Правилника за неговото прилагане, изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава програми и проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания, заедно с методика за финансиране на предвидените дейности, която в частност урежда условията и специфичните изисквания при кандидатстването. По същество, това е

		За това Ви приканвам да елиминирате този текст от тази Методика и тази Декларация Като Противоконституционни! С Уважение! Илиян Славчев И не Опорочавате Българското Законодателство.		насърчителна мярка, чието целево предназначение е да подпомогне реализирането на самостоятелна заетост, предприемачество и стартиране на самостоятелен бизнес от хора с увреждания-физически лица, неактивни на трудовия пазар, погледнато през призмата за тяхната по-устойчива социализация. С Методиката не се уреждат права, а се създава процедурен механизъм за прилагане на мярката по чл. 46 от Закона за хората с увреждания, с ясно очертан кръг допустими кандидати на доброволен принцип, при спазване на заложените формални специфични изисквания. Основен принцип при разпределението на средствата от държавния бюджет е целесъобразността и законосъобразността, поради което визираното от г-н Славчев изискване за

				достъп до финансиране е включено при разработването на Методиката и има за цел да бъдат избегнати потенциални злоупотреби при разходване на публичния ресурс, както и да се насочи наличният финансов ресурс към лицата с увреждания, които нямат възможност да създадат свой самостоятелен бизнес, с цел да бъдат подпомогнати за включването им на трудовия пазар. От тази гледна точка финансирането на проекти на лица, които са вече собственици на търговски дружества и развиват дейност, не попадат в обхвата на програмата, тъй като те са обект на други видове подкрепа под формата на данъчни облекчения или други целеви проекти, чрез които да се насърчава тяхната устойчивост. Методиката е разработена и се прилага в изпълнение на приложимите

				правни основания и съобразно всички нормативни процедури, предшестващи нейното утвърждаване, без да засяга и/или нарушава конституционни регламенти.
2.	**Омбудсман на Република България** Постъпило писмо с рег. 92-885/13.11.2023 г.	Във връзка с публикувания за обществени консултации на 13.10.2023 г. Проект на Заповед за изменение и допълнение на Методиката за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хора с увреждания, съгласно чл. 46 от Закона за хората с увреждания, бих искала да изразя следното становище: В качеството си на омбудсман бих искала да отбележа, че подкрепата от държавата за реализиране от хората с увреждания на правото им на труд е от съществено значение за възможностите на тези уязвими граждани да водят самостоятелен, достоен и активен живот и да се включат в обществото. Важната роля на заетостта за живота и интеграцията на хората с увреждания се доказва и от поставянето ѝ като основен ангажимент пред държавите-страни по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) и Хартата на основните права на ЕС. Предвид изложеното, включването на възможностите за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска инициатива е безспорно важна стъпка в усилията и по пътя за осигуряване на интересите на лицата с увреждания. Във връзка с публикувания за обществено обсъждане Проект на Заповед за изменение и допълнение на Методиката за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хора с увреждания, бих искала да отбележа обаче, че в действащата Методика неправилно се ограничава обхватът на лицата, които могат да кандидатстват и да бъдат правоимащи по отношение предвидената подкрепа. Следва да се подчертае, че Методиката е приета на основание чл. 46 от Закона за хората с увреждания, в който е изрично посочено, че програмите и проектите за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност се утвърждават от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона, като тези програми и проекти са насочени към хората с увреждания. С оглед на това, в случая следва да е приложимо определението в § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на	Не се приема.	Методиката не противоречи на разпоредбите на нормативните актове от по-висок ранг, поради обстоятелството, че същата се прилага на основание чл. 46 от Закона за хората с увреждания и във връзка с чл. 36, ал. 1 от Правилника за неговото прилагане, съгласно

		Закона за хората с увреждания (ЗХУ), според което „хората с увреждания са лица с физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот“. Определението съответства на дефиницията на КПХУ и на практика обхваща и хората, на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане под 50 на сто. В изпълнение на законовата делегация, в чл. 36 от Правилника за прилагане на ЗХУ са установени условията и редът за започване и развитие на програмите, като отново е предвидено да се отнасят до хората с увреждания. В чл. 1 и особено в чл. 2 от сега действащата Методика е неправилно ограничен обхватът на правоимащите до физически лица с трайни увреждания. Направено е препращане към легалната дефиниция за „хора с трайни увреждания“ в § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗХУ. Така, по смисъла на Методиката, обхватът на подпомагане включва „лицата с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот, и на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто“. По този начин Методиката е в противоречие с разпоредбите на нормативните актове от по-висок ранг и създава предпоставки за неравно третиране и нарушаване на интересите на лицата, които са с увреждания, но не отговарят на изискванията за вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто. Със загриженост за правата на засегнатите отбелязвам, че в проекта на Методика не е предложена разпоредба, чрез която да бъде отстранено нарушението.		които изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания утвърждава програми и проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания, заедно с методика за финансиране на предвидените дейности, която в частност урежда условията и специфичните изисквания при кандидатстването. В този смисъл сред изискванията е предвидено този вид целева публична подкрепа в сферата на заетостта да бъде с насоченост към лицата с трайни увреждания – бъдещи предприемачи, а не да гарантира достъп за всички лица с функционална недостатъчност, която към даден момента възпрепятства участието им в обществения живот. Не би могло да бъдат породени предпоставки за неравно третиране и нарушаване на

				интересите на лицата с увреждания, понеже с Методиката се създава процедурен механизъм за прилагане на мярката по чл. 46 от ЗХУ, с ясно очертан кръг допустими кандидати на доброволен принцип с целево предназначение, при спазване на заложените формални изисквания и в изпълнение на приложимите правни основания. Съгласно нормативните регламенти, определящи медицинската експертиза, относима в конкретния случай, хора с увреждания са не само хората с определен процент трайно намалена работоспособност, но и тези с временна неработоспособност. Разширяването на кръга на потенциалните допустими кандидати по Програмата за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност до всички хора с увреждания, т.е. и до хора със всякакви

				здравословни проблеми крие риск да бъде опорочена целта и философията на Програмата да се подпомагат най-уязвимите групи, които поради трайния характер на увреждания си не могат да започнат/ намерят работа на обичайния пазар на труда, да заработват средства и увеличават доходите си. При разширяване на кръга кандидати ще възникнат проблеми, свързани с идентифициране на допустимите лица, в сроковете за изпълнение и до насочване на публичния ресурс без ясни параметри и целево предназначение, което няма да доведе до постигане на очакваните резултати и устойчивост от прилагането на чл. 46 от ЗХУ. Целесъобразно и законосъобразно е да се подкрепят по тази насърчителна мярка хората, които поради

				естеството на своето увреждане са силно затруднени да се интегрират на обичайния пазар на труда, а именно хората с трайни увреждания и с определена 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност, съобразно предвидените изисквания за достъп, очертани в Методиката. Преследваната цел е развитието на собствен самостоятелен бизнес от тези хора, осигуряване на неговото ефективно и устойчиво развитие и създаване на условия за получаване на трайни трудови доходи от собственика, което е предпоставка за неговото активно трудово и социално включване.
		Освен изложеното, бих искала да акцентирам и върху друг проблем, който е свързан с липсата на предвидена подкрепа на заетостта на хората с увреждания, които упражняват регистрираните свободни професии като адвокати, лекари, нотариуси и др. Следва да се обърне внимание, че както в програмите за заетост, така и по проектите за самостоятелен бизнес, не е осигурена възможност за тези също така уязвими граждани да бъдат бенефициенти на помощ от държавата при адаптиране на средата и	Приема се по принцип	Предложението не е пряко относимо към проекта на Заповед за изменение и допълнение на Методиката за финансиране на

		изпълнение на служебните им задължения. Във връзка с изложеното и с цел гарантиране на правата на гражданите с увреждания, препоръчвам да бъдат разгледани описаните проблеми, като бъдат предприети необходимите действия за правилно уреждане на правоимащите по Методиката, в съответствие с разпоредбите на чл. 46 от ЗХУ и чл. 36 от Правилника за прилагането му. Изразявам увереност, че ще бъдат подкрепени усилията на всички хора с увреждания, в т.ч. и тези, упражняващи свободни професии, да реализират правото си на труд. Бих искала да посоча също необходимостта да бъдат съобразени и останалите постъпили в хода на обществените консултации предложения за гарантиране на правата на гражданите в уязвимо положение.		проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хора с увреждания, съгласно чл. 46 от Закона за хората с увреждания. Лицата, визирани в писмото на Омбудсмана, които упражняват регистрирани свободни професии са част от субектите на Националната програма за заетост на хора с увреждания, които освен субсидия за оборудване и приспособяване/ адаптиране, квалификация и обучения, както и достъп до собственото си работно място, могат да кандидатстват и за субсидия като работодатели за лица с трайни увреждания. През годините конкретно Агенцията за хората с увреждания е финансирала и продължава да финансира такива проекти. Извън това, препоръките и

				идентифицираните проблеми ще бъдат взети под особено внимание при предприемането на действия за нормативни промени в сферата на заетостта на хората с увреждания с оглед подобряване на нейната ефективност в интерес на тази целева група.

ВЕСЕЛА НАЧЕВА

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР